

RS AU § 184 Information. Markstrategi

Ärendenummer: RS 2025/974

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Region Gotlands förvaltningar upprättar återigen verksamhetsplaner som tas fram utifrån Region Gotlands mål och budget. Planerna innehåller bland annat regionfullmäktiges prioriteringar, regionfullmäktiges mål, ekonomiska förutsättningar samt nämnds specifika uppdrag. Vidare identifiera planerna ett antal insatser för verksamheternas planering.

För samhällsbyggnadsförvaltningen är en av insatserna, för perioden 2025-2029, att ta fram en markstrategi i syfte att stärka och möjliggöra kommunens framtida utveckling genom ett strategiskt och långsiktigt arbete med kommunens markägande. Markstrategin avser att visa den långsiktiga inriktningen för det regionens markinnehav och ska säkerställa att regionen har tillräckligt med mark för att kunna växa och utvecklas. Syftet är också att redogöra för vilka strategier, riktlinjer och-/eller andra styrande dokument som gäller för kommunens mark och markförsörjning.

Upprättande och genomförande av en markstrategi berör följande fora:

- Regionfullmäktig avseende beslut rörande strategier, policys och vissa riktlinjer.
- Regionstyrelsen avseende beslut rörande exploatering och tidsbegränsade markoptioner, så kallat markanvisning.
- Miljö- och byggnämnden så som plan- respektive bygglovmyndighet.
- Tekniska nämnden så som fastighetsägare och som huvudman för allmänna anläggningar så som gator, parker och kommunala VA-anläggningar.

Det saknas i dagsläget personella och ekonomiska förutsättningar för att på ett fullgott sätt driva arbetet med en markstrategi. Därför har förvaltningen under våren 2025 fått stöd av Bidragsbyrån att ansöka om bidragsmedel för en policylabb om hållbar markanvändning som ett samarbete med Uppsala Universitet Campus Gotland. Om ansökan om bidragsmedel beviljas kommer arbetet med framtagande av en markstrategi och där tillhörande riktlinjer att samordnas i ett större sammanhang som ett projekt kallat *Strategi för ansvarsfull och mångfunktionell markanvändning*.

Projektet syftar till att utveckla metoder och strategier för en mer hållbar markanvändning genom samverkan mellan Region Gotland, Uppsala Universitet Campus Gotland och andra relevanta intressenter. Fokus ligger på att integrera ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter för att förbättra utveckling av mark och minska negativ miljöpåverkan. Förväntade resultat inkluderar konkreta rekommendationer för markanvändning, verktyg för beslutsfattare samt policyförslag som stöder en mer hållbar utveckling. Projektet ska bidra till att navigera i de många mållkonflikter som präglar markanvändningen på Gotland. Beslut om ansökan om bidragsmedel väntas under oktober 2025 och vid positivt besked förväntas projektet att initieras under första kvartalet 2026.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markstrategin ska godkännas av regionfullmäktige och därav beredas via regionstyrelsen.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det är positivt om upprättandet av en markstrategi och tillhörande riktlinjer kan finansieras genom bidragsmedel. Ansökan avser kostnader för personal, konsulter och licenser m.m., övriga direkta kostnader inkl. resor och indirekta kostnader.

3. Barnperspektiv

Ej aktuell

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuell

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

En aktiv markpolitik är viktigt för att främja både stads- och landsbygdutveckling varför där är nödvändigt att en markstrategi och där tillhörande riktlinjer upprättas.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att det föreslagna projektet har ett tydligt klimat och miljöfokus för att främja en hållbar markanvändning och aktiv markpolitik inom Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Alexander Sorby Haddad, enhetschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan Formas daterad 2025-04-09

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-06